

МАКЕДОНСКИ МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД
СПИСАНИЕ НА МАКЕДОНСКОТО ЛЕКАРСКО ДРУШТВО

МАКЕДОНСКО ЛЕКАРСКО ДРУШТВО
ЗДРУЖЕНИЕ НА ТРАНСФУЗИОЛОЗИТЕ НА МАКЕДОНИЈА
MACEDONIAN MEDICAL ASSOCIATION
MACEDONIAN SOCIETY OF TRANSFUSION MEDICINE

ISSN 0025-1097

CODEN: MKMPA3

UDK 61 + 061.231 = 866 = 20

I КОНГРЕС
НА ТРАНСФУЗИОЛОЗИТЕ НА МАКЕДОНИЈА
СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО

I CONGRESS
OF MACEDONIAN SOCIETY OF TRANSFUSION MEDICINE
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

КНИГА НА АПСТРАКТИ

BOOK OF ABSTRACTS

ОХРИД, 10-13 Октомври, 2000
OHRID, 10-13 October, 2000

Мак мед преглед

54 (Суплемент 46)

Стр. 1-262

Скопје

2000

ПОЧЕСЕН ОДБОР: HONORARY COMMITTEE:

<i>Драѓан Даниловски</i>	<i>Dragan Danilovski</i>
министер за здравство	Minister of Health
<i>Јордан Савески</i>	<i>Jordan Saveski</i>
декан на Медицинскиот факултет	Dean of the Faculty of Medicine
<i>Владо Јаневски</i>	<i>Vlado Janevski</i>
директор на Клиничкиот центар	Manager of the Clinical Center
<i>Витомир Мицев</i>	<i>Vitomir Micev</i>
претседател на МЛД	President of MMA
<i>Трајче Мукаеџов</i>	<i>Trajche Mukaetov</i>
ген. директор на А.Д. Алкалоид	Gen. manager of Alkaloid
<i>Иван Дејанов</i>	<i>Ivan Dejanov</i>
<i>Јонче Неделкоски</i>	<i>Jonche Nedelkoski</i>
<i>Тодор Стојчевски</i>	<i>Todor Stojchevski</i>
<i>Надежда Стојчевска</i>	<i>Nadezda Stojchevska</i>
<i>Љубица Соџировска</i>	<i>Ljubica Sotirovska</i>
<i>Божидар Трајковски</i>	<i>Bozhidar Trajkovski</i>
<i>Драѓан Ивановски</i>	<i>Dragan Ivanovski</i>
<i>Живко Пандилов</i>	<i>Zivko Pandilov</i>
<i>Здравко Новичиќ</i>	<i>Zdravko Novicic</i>
<i>Стојан Кулеџиовски</i>	<i>Stojan Kuledziovski</i>

КОНГРЕСЕН ОДБОР: CONGRESS COMMITTEE:

Претседател: President:

Перко Колевски *Perko Kolevski*

Потпретседател: Vicepresident:

Миленка Благоевска *Milenska Blagoevska*

Секретари: Secretary:

Владимир Миленков *Vladimir Milenkov*

Кочо Димитровски *Kocho Dimitrovski*

Тех. секретар: Tech. secretary:

Татјана Макароска-Бојаџиева *Tatjana Makaroska-Bojadzieva*

Членови: Members:

Стјојанка Косџовска *Stojanka Kostovska*

Воскресија Стефановска *Voskresija Stefanovska*

Олга Тодоровска Дамевска *Olga Todorovska Damevska*

Никола Камчев *Nikola Kamchev*

Миле Баламовски *Mile Balamovski*

Милош Грубовиќ *Milos Grubovic*

Ристио Дуковски *Risto Dukovski*

Николина Димовска *Nikolina Dimovska*

Ленче Соларова *Lence Solarova*

Розмари Каламарас *Rozmari Kalamaras*

Аниџа Димчевска-Христова *Anita Dimcevska-Hristova*

Емилија Велкова *Emilija Velkova*

Нинослав Вељановски *Ninoslav Veljanovski*

Весела Јоловиќ *Vesela Jolovic*

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА - ОСНОВЕН ПРЕДУСЛОВ ЗА БЕЗБЕДНА КРВНА ТРАНСФУЗИЈА-НАШИ ПРЕПОРАКИ

Камчев Н. Дејанов И. Витларова Ј. Камчева М. Иванова Л.

РЕ Трансфузиологија, Медицински центар-Штип, Р. Македонија

Службата за трансфузиона медицина е одговорна за "сигурна", ефикасна и континуирана снабденост со крв, клеточни концентрати и плазма продукти на нашата држава. Во наредните години таа треба да посвети поголемо внимание на еден од своите приоритети: подигнување на нивото на сигурност и воведување на систем на квалитет. Сигурна крв е онаа крв која не содржи ниту вируси, бактерии, паразити, ниту лекови, алкохол, хемиски и други супстанции, кои можат да предизвикаат болест, опасност или повреди кај примателот.

Истражувањата покажаа дека ризикот од трансфузионо-трансмисивни инфекции е пропорционален со недостатоците во трансфузискиот систем, т.е. неспособноста за соочување со новите предизвици, промени, непостоење на соодветна законска регулатива, недоволен скрининг на дарителите, слаба комуникација со пациентите и докторите, употреба на фамилијарна (носи 7 пати поголем ризик од доброволно даруваната крв) и платена крв (исклучително ризична), отсуство на Национална програма за сигурна трансфузија, нарушени комуникации меѓу трансфузиските служби и соодветните институции во државата.

За постигнување на висок степен на сигурност на трансфундираната крв и крвни продукти потребни се: многу финансиски средства, опременост на трансфузиолошките служби со современа апаратура, користење на високо специфични и сензитивни тестови, добро обучени здравствени работници кои ќе работат со оваа проблематика. Донесување национална стратегија претставува основен предуслов за обезбедување на сигурна трансфузија на крв.

NATIONAL STRATEGY - BASIC PREREQUISITE FOR SAFE BLOOD TRANSFUSION - OUR RECOMMENDATIONS

Kamcev N. Dejanov I. Vitlarova J. Kamceva M. Ivanova L.

Department of Transfusiology Medical center - Stip R. Macedonia

The service of transfusion medicine has been responsible for "safe" effective and permanent blood supply, cell concentrates and plasma products of our country. In the following years it is supposed to pay bigger attention to one of its priorities: raising the level of safety and beginning a quality system.

Safe blood is the one that does not contain neither viruses, bacteria, parasites, nor medicines, alcohol, chemical or other substances, which can cause a disease, danger or injury on the receiver.

The researches have shown that the risk of transfusion-transmissible infections has been proportional with the lacks of the transfusion system i.e. inability for noticing the new challenges, changes, non-existence of a certain legal regulative, unsatisfactory, screening of donors, weak communication between patients and doctors, the use of family (it carries 7 times bigger risk than voluntary donated blood) and paid blood (very risky), absence of National program of safe transfusion, ruined communications among transfusion services and certain institutions in the country.

For higher level of safety of transfused blood and blood products, the following is necessary: too many financial means, modern equipment of transfusion offices, the use of highly specific and sensitive tests, well-trained medical staff.

Bringing up national strategy has been basic prerequisite for supplying safe blood transfusion.